

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय
(मानवश्रोत विकास विभाग, भर्ना छनौट शाखा)
नक्साल, काठमाण्डौ ।

प्राविधिक प्रहरी नायव निरीक्षक (हेल्थ असिस्टेन्ट) पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा: नेपाल प्रहरी
उपसमूह: स्वास्थ्य

समूह: प्राविधिक प्रहरी
श्रेणी: राजपत्र अनङ्कित प्रथम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

क्र.सं.	परीक्षा चरण	विवरण	पूर्णाङ्क
१.	प्रथम चरण	प्रारम्भिक तथा विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण	-
२.	द्वितीय चरण	लिखित परीक्षा	२००
३.	तृतीय चरण	विशेष स्वास्थ्य परीक्षण	-
४.	चतुर्थ चरण	अन्तरवार्ता	३०

प्रथम चरण:- प्रारम्भिक तथा विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण

- प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ को अनुसूची-६ र ८ बमोजिम हुने ।

द्वितीय चरण:- लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या अङ्कभार	समय
प्रथम	Professional and Service Specific Test (PSST)	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice)	५० प्रश्न×२ अंक = १००	४५ मिनेट
द्वितीय		१००	४०	विषयगत (Subjective)	<u>छोटो उत्तर</u> ८ प्रश्न×५ अंक = ४० <u>लामो उत्तर</u> ६ प्रश्न ×१० अंक = ६०	२ घण्टा ३० मिनेट

तृतीय चरण:- विशेष स्वास्थ्य परीक्षण

- प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ को अनुसूची-९ बमोजिम हुने ।

चतुर्थ चरण:- अन्तरवार्ता (Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तरवार्ता	३०	मौखिक

- यो पाठ्यक्रमको योजना अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रमको प्रथम र द्वितीय पत्रको विषयवस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको प्रथम तथा द्वितीय पत्रको पाठ्यक्रमका इकाइहरूको प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ ।

प्रथम पत्रका इकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
प्रथम पत्रका प्रश्न संख्या	४	४	३	२	३	३	२	३	३	३	४	४	२	३	२	५
द्वितीय पत्रका खण्ड	खण्ड-क(A)							खण्ड-ख (B)							खण्ड-ग (C)	
द्वितीय पत्रका इकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
द्वितीय पत्रका	छोटो	३							३							२
प्रश्न संख्या	लामो	३							३							-

- यस पाठ्यक्रममा जे सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन नियमहरू तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्छ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको उत्तर सही दिएमा प्रत्येक सही उत्तर बापत २ (दुई) अंक दिईने छ भने गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २०% अंक कट्टा गरिने छ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अंक दिईने छैन र अंक कट्टा पनि गरिने छैन ।
- द्वितीय पत्रको विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग(Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ ।
- द्वितीय पत्रको पाठ्यक्रमलाई ३ वटा खण्डमा विभाजन गरिएको छ । ३ वटा खण्डको लागि ३ वटै उत्तरपुस्तिका दिईनेछ र परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लेखित समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

पाठ्यक्रम लागू मिति:- २०७९/१०/१९ गते ।

लिखित परीक्षा (Written Examination)

प्रथम र द्वितीय पत्र :-Professional and Service Specific Test (PSST)

खण्ड “क” (Section-A)

- 1. Introduction, National Policy, Planning, Strategies and implementation status of Public Health Programmes in Nepal**
 - 1.1. Family Planning, Safe Motherhood,
 - 1.2. Control of Diarrhoeal Diseases (CDD), Acute Respiratory Diseases(ARI), Nutrition, National Programme on Immunization & Integrated Management of Childhood Illness (IMCI)
 - 1.3. Malaria, Kala-azar, Japanese Encephalitis, Filariasis
 - 1.4. Human Immuno Deficiency Virus (HIV)/Acquired Immuno Deficiency Syndrome (AIDS) and Sexually Transmitted Infections (STI) Control
 - 1.5. Tuberculosis and Leprosy Control.
 - 1.6. Health Education, Information and communication
- 2. Planning and Management**
 - 2.1. Community Health Diagnosis & Health Profile
 - 2.2. Micro Planning of Health Programme
 - 2.3. Supervision, Monitoring and Evaluation of Health Programmes
 - 2.4. Health Management Information System (HMIS)
 - 2.5. Planning and Management of Camps
 - 2.6. Cold Chain Management
 - 2.7. Health Training Management in different settings
 - 2.8. Logistic Management
- 3. Organizational Structure and Functions**
 - 3.1. Ministry of Health and Population (MoHP), Department of Health Service (DoHS), Provincial Health Office (PHO)
 - 3.2. District Health Office (DHO)/District Public Health Office (DPHO)
 - 3.3. Primary Health Care Center (PHCC), Health Post (HP), Sub Health Post (SHP)
- 4. Community Mobilization & Local Governance**
 - 4.1. Female Community Health volunteers (FCHV) and Mother's Groups
 - 4.2. Primary Health Care Outreach Clinic
 - 4.3. Community Drug Programme (CDP)
 - 4.4. Mobilization of Local Health Leaders and Committees
 - 4.5. Decentralized Management of Health Services
- 5. Epidemiology and Disease Control**
 - 5.1. Definition, Scope, Causes of Disease and Infection
 - 5.2. Types and Management of Disasters
 - 5.3. Management of Epidemics
 - 5.4. Causes, Signs, Symptoms, Management, Prevention and Control of Gastroenteritis, Dysentery, Cholera, Typhoid Fever, Giardiasis, Malaria, Filariasis, Encephalitis, Kala-azar, Parasitic Infestation, Scabies, Chicken Pox, Influenza, Mumps, Rabies, Hepatitis, Ring Worm, Leprosy, Tuberculosis, Helmenthiasis, Pertusis, Measles and Diphtheria

6. Environmental Sanitation

6.1. Water Purification, Waste Management, Food Hygiene, Sanitation of public places, Health Hazards, Sanitary Latrines, Basic Measures in Controlling Rodents, Medical Importance and Measures of Controlling Common Vectors and Insects

7. Child Health Problems and Interventions

7.1. Common Neo-natal Problems

7.2. Common Child Health Problems like CDD, ARI, Malaria and Malnutrition.

7.3. Nutritional Interventions, Immunizations Services

खण्ड “ख” (Section-B)

8. General Medicine

8.1. General History Taking, Simple Physical Examination, Systemic Examination.

8.2. Various Methods of Diagnosis, Complication and Management of Diseases in Respiratory, Digestive, Cardiovascular, Urinary, Endocrine, Hematology and Central Nervous System with its terminology, Etiology and clinical features

9. First Aid and Emergency Management

9.1. Shock, Poisoning, Injuries, Haemorrhage, External bleeding, Thermal and Chemical Burns, Fracture and Dislocation, Frost Bite, Insect bite, Animal bite, Snake bite and Drowning, Abscess and Cellulites

10. Skin Diseases

10.1. Impetigo, Contagious, Boils, Tinea Infection, Herpes Zoster, Scabies, Eczema, Allergic Conditions and Acute drug reaction

11. Elementary Surgery

11.1. Haemorrhage, Management of inflammation, Septicemia, Toxemia, Sinus, fistula, Gangrene, Wound, Tetanus, Acute Pain Abdomen, , Hernia, Anal Fissure, Piles, Acute Retention of Urine, Causes of Frequent Urination and Nocturia, Management of Rupture of Urethra, Haematuria, Phymosis, Paraphymosis, Hydrocele, Head Injury, Clinical features and management of Osteomyelitis, Local Anesthesia, Sterilization of Surgical Instruments

12. Eye, Ear, Nose and Throat Diseases

12.1. General Examination procedures of Eye, Ear, Nose and Throat

12.2. Sign and Symptoms and General Managements of Eye Lid complications, Red Eyes, Trachoma, Corneal ulcer, Night Blindness, Cataract, Pterygium, Iridocyclitis, Glaucoma and foreign body in the eyes

12.3. Removal of Wax and Foreign Bodies, Sign and Symptoms and Managements of Otitis Media, Otitis External and referral conditions of hearing problems

12.4. Deviated nasal Septum, Nasal polyps, Epistaxis and Sinusitis

12.5. Clinical Features, Complications and management of Acute Tonsillitis, Pharyngitis and Laryngitis

13. Oral Health and Mental Health

13.1. Dental plaques and calculus, Dental Carries, Periodontitis, Periodontal pockets and Abscess, Importance and Maintenance of Oral Hygiene

13.2. Psychosis, Neurosis and Mental Retardation

14. Reproductive Health Problems and Interventions

- 14.1. Male and Female reproductive System, mechanism of Menstruation, Conception, Evolution, Vaginal Discharge, Management of Per Vaginal Bleeding, Post-Menopausal Bleeding, Uterine Prolapsed, Pelvic Inflammatory Diseases; causes, Sign, Symptoms and Complication of Entopic pregnancy, Management of Engorgement of Mastitis. and Breast Abscess
- 14.2. Management of Normal Labor and Early Diagnosis and referral of Complicated Pregnancy, Labor, Puerperium
- 14.3. Safe Abortions, Permanent and Temporary Contraceptives

15. Acts and Regulations

- 15.1. Health Service Act, 2053 and Regulation, 2055
- 15.2. Health Professional Council Act, 2053 and Regulation, 2056 and updated version

खण्ड "ग" (Section-C)

१६. सामान्य ज्ञान तथा नेपाल प्रहरी सेवा सम्बन्धी

- क. नेपालको भूगोल सम्बन्धी सामान्य जानकारी (भौगोलिक अवस्था, स्वरूप, किसिम र विशेषताहरु, हावापानीको किसिम र विशेषता, जल सम्पदा: स्थिति र महत्व, वन सम्पदा: अवस्था र महत्व, नेपालका प्रमुख हिमशिखरहरु, तालतलैया, झरना, भञ्ज्याङ।
- ख. इतिहास र संस्कृति सम्बन्धी सामान्य जानकारी (आधुनिक नेपालको इतिहास (पृथ्वीनारायण शाह देखी हालसम्म), नेपालको सांस्कृतिक, धार्मिक एवं मौलिक परम्परा, जातजाति, भाषाभाषी, कला र साहित्य सम्बन्धी सामान्य जानकारी।
- ग. नेपालको वर्तमान संविधान २०७२ (भाग १, ३, ४, ५, २८ र अनुसूचीहरु)
- घ. जनसंख्या र वातावरण सम्बन्धी सामान्य जानकारी (जनसंख्या, शहरीकरण, बसोवास (बँसाईसराई), जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, वातावरण तथा प्रदूषण)
- ङ. समसामयिक घटना तथा नविनतम् विषयवस्तुहरु: (राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका राजनैतिक, सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत सम्बन्धी)
- च. नेपाल प्रहरीको पृष्ठभूमि (वि.स. २००७ साल देखि हालसम्म) र वर्तमान अवस्था।
- छ. प्रहरी ऐन, २०१२ र प्रहरी नियमावली, २०७१ (संशोधन सहित) का मुख्य-मुख्य व्यवस्थाहरु (संगठनात्मक स्वरूप, सेवाको प्रकार, दर्ज्यानी चिन्ह, पद तथा श्रेणी सेवा, शर्त र सुविधा, प्रहरी आचरण, नियुक्ति र अवकाश सम्बन्धी व्यवस्था)
- ज. विविध:- नेपाल प्रहरी र अन्य सुरक्षा निकायहरु (नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल र राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग) संगको सम्बन्ध, सार्क, संयुक्त राष्ट्रसंघ र इन्टरपोल सम्बन्धी जानकारी।

लिखित परीक्षाको नमूना प्रश्नपत्र

वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Question)

1. The most sensitive indicator for health status of the country is:
 - a) IMR
 - b) CDR
 - c) MMR
 - d) TFR
2. Coliform present in the water indicates:
 - a) Pure water
 - b) Excreta contamination
 - c) Chemical Contamination
 - d) Mud Contamination
3. The route of infection in diarrhea is:
 - a) Oral to fecal
 - b) Inhalation
 - c) Skin contact
 - d) Fecal to oral
4. Which one does not give guarantee for contraception?
 - a) Vasectomy
 - b) IVD
 - c) Oral pills
 - d) Breast feeding
5. Beri Beri is the disease caused due to lack of
 - a) Vitamin A
 - b) Vitamin B
 - c) Vitamin C
 - d) Vitamin D

छोटो प्रश्न (Short Question)

1. What are the types of wounds? Discuss its primary management.
2. What is PEM (Protein Energy Malnutrition)? Discuss its management.

लामो प्रश्न (Long Question)

1. Discuss the current organogram of Ministry of Health and Population.
2. Discuss the types of shock and its First Aid Management.

-समाप्त-